

Zalka Uršič

Povodni mož v Krnskem jezeru

Nekoč je v jezeru sredi visokih gora živel povodni mož. Bil je zelen in kosmat od glave do peta. Na dnu jezera med algami in bujnim zelenjem je imel skrito hišo. Iz temin je opazoval svet zgoraj. Njegovo življenje je grenila ena sama težava; zaradi svoje, človeškim očem neprijazne podobe je bil namreč strašansko osamljen. Svojo samoto si je lajšal v jasnih nočeh, ko je na nebu sijala polna luna. Takrat je priplaval na površje in opazoval vodne vile pri plesu in petju. Ob prvem svitanju so vile izginile v prosojnih meglicah nad jezerom, on pa je spet ostal sam.

Nekega dne je sedel na klopci pred svojo hišo v globinah in premišljeval, kako bi pregnal samoto. V tem trenutku je k jezeru zašla mlada pastirica. Že dolgo je pasla svojo čredo med visokimi gorami, a jezera še nikoli ni videla. Vzela je kamenček in ga vrgla v vodo, da bi videla, kako globoko je. Kamenček je padal in padal in pristal ravno pred povodnim možem. Povodni mož ni mogel verjeti svojim očem.

»Le kdo si drzne in meče kamenje v moje jezero?« je zabrbotal in pogledal navzgor.

Zagledal je prelepo deklico, ki se je sklanjala nad gladino in gledala za kamnom.

»Ta bo moja žena,« si je tiho rekel in kot uročen strmел v njeno ljubko podobo. Deklica si je v vodi umila obraz in odhitela za svojo čredo.

Povodni mož je dneve in dneve sanjal, kako prelepo deklico drži za roko in jo vodi pred oltar. Ponoči ni mogel spati, v mesečini je opazoval vodne vile pri petju in plesu. Opazila ga je najmlajša vila. Boječe se mu je približala in začutila vso njegovo žalost.

»Zakaj si tako žalosten, povodni mož?« ga je tiho vprašala.

»Kako ne bom žalosten, ko pa ne morem dobiti mlade pastirice za ženo? Kako naj grem takšen k njej in jo zasnobim?«

»Vem, kako ti lahko pomagam. Tik preden se zdani, pojdi k najstarejši smreki ob jezeru. Splezaj na njen vrh in najvišjo iglico vrzi na sredino jezera. Takoj za tem se obrni stran in naj se

zgodi karkoli, nikoli več ne smeš pogledati jezera!« je rekla in izginila.

Še isti dan je splezal na najstarejšo smreko in izpolnil, kot mu je bilo naročeno. Iglica se je v hipu spremenila v zlato kepo. Brez odlašanja jo je vrgel na sredino jezera. Ko je padla v vodo, se je hitro obrnil stran. Jezero se je razpenilo, ogromne skale so se začele valiti po strmih pobočjih z bližnjih vrhov, razbesnela se je strašna nevihta. Začutil je, da se spreminja. S telesa mu je odpadla dolga dlaka, postal je prelep mladenič. Tudi nevihta in vihar sta potihnila.

Takoj je odšel, da poišče mlado pastirico. Ravno je odganjala čredo na planino in milo prepevala. Mladeniču je zaigralo srce in lepo deklico je takoj zasnobil. Teden dni pozneje so pastirji že slavili poroko, lepšega in srečnejšega para še niso videli. Kmalu se jima je rodil krepak sin. Pridno je rasel in čez nekaj let je že veselo vriskal in prepeval za svojo čredo. Živeli so mirno in zadovoljno življenje.

Nekega dne je sinku čreda zašla k jezeru. Začuden je gledal v prelepo zeleno vodo, ki je prej ni videl še nikoli. Začelo se je mračiti, a kljub trudu ni našel poti domov. Mladega pastirčka so domači že iskali. Nikjer ga ni bilo, za fantom in čredo se je izgubila vsaka sled.

Njegov oče je zaslutil, da bi bil sin lahko pri jezeru, zato se je takoj odpravil tja. Začelo se je že daniti, ko ga je našel, kako nemočno s čredo kroži okrog jezera in kliče starše na pomoč.

Seveda se oče ni mogel upreti hitremu pogledu proti jezeru. V tistem trenutku sta se pojavila strašna blisk in grom, rodila se je nepopisna nevihta. Skale so se valile z vrhov in pljuskale v vodo. Iz jezera se je dvignil visok val in moža odnesel s seboj v globine. Ves omotičen in spet kosmat se je zbudil pred svojo hišo na dnu jezera. Od žalosti mu je skoraj počilo srce.

Minilo je precej časa, ko je k jezeru prišel mlad lovec. Zagledal je povodnega moža, ki je žalosten sedel ob vodi in spuščal pritajene ječeče glasove. Prestrašen je zbežal k pastirskim stanovom in že od daleč klical:

»V jezeru živi zelena kosmata pošast!«

Od takrat se nihče ni več upal približati jezeru, stezice so se zarasle in smreke so postale še bolj košate. Povodni mož pa ni obupal. Dan za dnem je oprezal v upanju, da zagleda svoja ljubljene sina in ženo.

Nekega dne sta res prišla s čredo ovac k jezeru. Veselo je priplaval na površje. Ko sta zagledala čudno pojavo, sta se močno prestrašena skrila za veliko skalo. A on je začel peti uspavanko, ki

jo je imel sin najraje. Prisluhnila sta znani melodiji in takoj vedela, kdo poje. Plaho sta se mu približala, da bi izvedela, kaj se je zgodilo. Povedal jima je vse od začetka do kraja. Močno so se objeli in bili so srečni, da so spet skupaj. V vrtincu so za vedno izginiili v globine.

Povodni mož ni bil nikoli več osamljen. S svojo ženo in sinom je bil neizmerno srečen. Neke jasne noči, ko so vile milo prepevale in plesale ob vodi, je na dnu jezera pobral zlato kepo in jo odnesel najmlajši vili. Bila je vesela, ko ga je videla srečnega. Vzela je kepo in jo vrgla visoko v zrak. Zaslišal se je glasen pok. Na nebu se je v hipu utrnilo na tisoče zvezdnih utrinkov, videti je bilo, kot da pada dež iz čistega zlata.

Če se sredi jasne noči skrivaj približaš jezeru in nekaj časa tiho opazuješ, lahko še danes vidiš drobne mehurčke, ki rišejo kroge na površini in se v mesečini lesketajo kot velikanska zlata odeja. Če ne verjamete, pa pojdite tja in sami pogledajte. Mogoče boste imeli srečo in boste povodnega moža celo videli ali pa ob jezeru našli delček kepe – zlati kamenček, kot sem ga jaz. ●

Povodni mož je še isti dan splezal na najstarejšo smreko in izpolnil, kot mu je bilo naročeno. Iglica se je v hipu spremenila v zlato kepo. Brez odlašanja jo je vrgel na sredino jezera.

Ilustracija: Jernej Kovač Myint